

Dalyko pavadinimas / Course title: TEORIJOS PRAKTIKA IR PRAKTIKOS TEORIJA MENINIAME TYRIME

Dalyko tipas / Type of course: Privalomas doktorantūros dalykas / Compulsory doctoral programme course
Pasirenkamas doktorantūros dalykas / Optional doctoral programme course

Apimtis kreditais (ECTS) / Number of credits allocated (ECTS): 6

Dėstytojas / Name of lecturer:

Doc. dr. Vytautas Michelkevičius

Dalyko anotacija / Course abstract:

Tikslas – susipažinti su vietiniu ir tarptautiniu meninio tyrimo kontekstu bei lokalizuoti save meno ir mokslo erdvėje atliekant praktinius ir teorinius pratimus tam, kad susiformuotų asmeninis meninio tyrimo pagrindas.

Išklaušę kursą, doktorantai geba reflektuoti savo tyrimo ir kūrybos principus įvairiuose meno, dizaino ir mokslo kontekstuose bei atskleisti savo vietą ir santykį su jais. Be to, geba suformuluoti esminius tiriamojo darbo elementus (įvadas, struktūra), taip pat projektuoti tyrimo eksponavimo erdvėje ir laike strategijas. Susipažinę su literatūra ir kitomis meno disertacijomis užsienyje, jie išsvengs pasikartojimų ir sugebės geriau komunikuoti savo meninio tyrimo problemas ir rezultatus.

Siekiami dalyko studijų rezultatai / At the end of the course a doctoral student is expected to be able to:

Trečiosios studijų pakopos studijų rezultatų aprašymo dalys	VDA, LKTI ir LMTA menotyros krypties doktorantūros programos siekiami rezultatai	Dalyko rezultatai
<i>Žinios, jų taikymas:</i> Naujausios sistemingos mokslinių tyrimų arba meninės veiklos žinios, kurias geba taikyti kuriant naujas fundamentines žinias ir idėjas, sprendžiant strateginio pobūdžio veiklos uždavinius.	• įgyja naujausių sistemingų savo srities meninės veiklos žinių ir patys jas kuria.• geba taikyti naujas fundamentines žinias ir idėjas, keliant ir sprendžiant savo srities strateginio pobūdžio uždavinius.	Atlikdami tyrimą per praktiką įgyja gebėjimų atskleisti naujas fundamentines žinias, idėjas ir patirtis.
<i>Gebėjimai vykdyti tyrimus:</i> Gebą pasiūlyti, analizuoti, sintetinti, sisteminti ir kritiškai vertinti naujas ir sudėtingas idėjas, ieškant originalių mokslinių, meninės veiklos ir visuomeninės reikšmės	• geba pasiūlyti, analizuoti ir kritiškai vertinti naujas idėjas, ieškant originalių meninės veiklos ir visuomeninės reikšmės strateginių sprendimų.	Geba kontekstualizuoti savo meninį tyrimą ir nubrėžti jo projekcines gaires bei sudaryti planą

strateginių sprendimų, sprendžiant sudėtingas mokslo, visuomenės ir kultūros plėtros, profesinės veiklos arba meninės veiklos problemas. Geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas.	• geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius meninius didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas. • geba savarankiškai dirbti intelektualinį, meninį ir kūrybinį darbą.	
<i>Specialieji gebėjimai:</i> Geba, remiantis naujausiomis mokslinių tyrimų teikiamomis žiniomis, kurti originalias mokslinių tyrimų, studijų, kultūrinės ir meninės veiklos, naujovių kūrimo priemones ir instrumentus. Geba savarankiškai dirbti intelektualinį, meninį ir kūrybinį darbą.	• turi susiformavusią meninę pasaulėžiūrą, profesines ir bendrąsias kompetencijas, reikalingas savarankiškai kultūrinei, kūrybinei ir tiriamajai meno veiklai vykdyti ir naujovėms diegti. • geba kurti priemones ir instrumentus inovatyvių savo srities kūrybinių idėjų raiškai.	
<i>Socialiniai gebėjimai:</i> Geba bendrauti su kolegomis, mokslinė bendruomene ir visuomene, perteikiant savo veiklos srities naujoves ir tolesnės plėtros perspektyvas, plėtoti kūrybinę veiklą bei kultūrą, skatinti visuomenės raidai palankią techninę, visuomeninę ir kultūrinę pažangą.	• geba bendradarbiauti su meno ir mokslo bendruomene inicijuojant inovatyvius nacionalinės reikšmės ir tarptautinius kūrybinės ir tiriamosios veiklos projektus. • plėtoja kūrybinę ir tiriamąją veiklą, formuojančią visuomenei palankų kultūrinį ir socialinį kontekstą.	Geba motyvuotai komunikuoti savo meninio tyrimo rezultatus adekvačioms auditorijoms: mokslinei, meninei ir socialiniai visuomeninei
<i>Asmeniniai gebėjimai:</i> Geba tobulėti, projektuoti tolesnę savo ir ekspertų komandos mokymosi perspektyvą. Imasi atsakomybės kritiškai vertinti strateginius savo veiklos srities sprendimus, geba greitai reaguoti į dinamiškus visuomeninės, ekonominės, kultūrinės ir technologinės aplinkos pokyčius, atskleisti ir plėtoti kūrybinius intelektualinius asmens gebėjimus.	• plėtoja asmeninę saviraišką, formuoja mokymosi visą gyvenimą įgūdžius, kritinio vertinimo nuostatas. • plėtoja kūrybinius ir intelektualinius gebėjimus nuolat kintančioje profesinėje ir socialinėje aplinkoje.	Įgyja gebėjimų kritiškai vertinti savo meninį tyrimą globaliame ir tarpdalykiniuose kontekstuose

Dalyko turinys / Course content:

Kurse ne tik aptariamos, bet ir patiriamos pagrindinės meninio tyrimo teorinės ir praktinės problemos; sprendžiamas teorijos ir praktikos, taip pat meno ir tyrimo santykio klausimas. Diskutuojamas problemiškas santykis tarp tiriamosios ir kūrybinės dalies kiekvienu atskiru doktoranto atveju. Taip pat pristatomas vienas pagrindinių meno disertacijos nuo meninės

praktikos skirtumų – prisidėjimas prie žinijos – ir aiškinamasi prie kokios konkrečiai žinių sistemos kiekvienas tyrėjas prisideda ir ką naujo sukuria. Aptariamos skirtingos žinių formos: išreikštos/neišreikštos, emocinės, vizualios, etc. Seminarų metu kiekvienas doktorantas susieja savo meninius tyrimus su perskaityta literatūra ir pamatyta medžiaga (parodose, internete, etc.).

Kurso metu analizuojama meninio tyrimo dokumentacijos ir komunikacijos problema. Kaip dokumentuoti savo tyrimą ir kūrybą, kad ji būtų suprantama akademijai ir gynimo tarybai ir tuo pačiu tinkama meno/dizaino erdvei? Kitaip sakant kaip pagrįsti kuo tavo tyrimas skiriasi nuo magistranto ar tiesiog menininko tyrimo. Kaip pristatyti savo tyrimo procesą ir rezultatus ir mokslinei, ir meninei auditorijai paveikiu būdu? Galiausiai aptariami įvairūs tyrimo ekspozicijos formatai ir projektuojami disertacijos gynimo ekspozicijos variantai. Kurso pabaigoje nagrinėjamos pakitusios menininko tyrėjo tapatybės ir atsakomybės bei bandoma su jomis susitapatinti.

Temos

Eil.Nr.	Pavadinimas
1.	Tyrimo samprata ir tipai. Meno ir tyrimo sąveikos. Asmeninis santykis su tyrimu
2.	Teorijos ir praktikos santykiai. Praktika grįstas tyrimas. Tiriamojo darbo kūrybiškumas ir kūrybinio darbo „tyriškumas“.
3.	Žinios ir žinojimas. Lokalizacija ir orientacija konkrečioje srityje ir disciplinoje. Postdisciplininis laukas. Santykiai su kitomis meno ir mokslo disciplinomis.
4.	Meninio tyrimo dokumentacija (sau, akademijai, visuomenei). Raštas, vaizdas, garsas.
5.	Meninio tyrimo ekspozicija. Kaip pristatyti ir parodyti meninį tyrimą, kad būtų pasiektos meninės ir mokslinės auditorijos. Paroda, performansas, stendas, konferencija, ...
6.	Menininko tyrėjo tapatybė ir atsakomybė: socialinė, kultūrinė, ekonominė, politinė

Studijų metodai / Teaching methods:

Paskaitos, seminarai, išvykos, pratybos, praktikumai, pasivaikščiavimai, konferencijos, vizitai, savarankiškas darbas, individualios konsultacijos.

Vertinimo kriterijai ir metodai/ Criteria and methods of assessment:

Aktyvus dalyvavimas diskusijose, teorijos pritaikymas savo meniniams tyrimams ir jų ekspozicijoms

Atsiskaitymo formos / Forms of assessment forms:

1. Dalyvavimas seminaruose
2. Įvado fragmentas arba integrali ekspozicija su juo naudojantis

<https://www.researchcatalogue.net/>

Užduotys, atsiskaitymo formos, vertinimas / During the course students are expected to fulfill the following assignments:	
Užduotis / Assignment	Procentinė galutinio įvertinimo vertė / Value in per cent from the final grade
Dalyvavimas seminaruose	30 %
Galutinis darbas	70%

Dėstymo kalba / Language of instruction: Lietuvių kalba

Privaloma literatūra / Reading list:

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	Borgdorff, Henk; Schwab, Michael (eds.), 2014: <i>The Exposition of Artistic Research: Publishing Art in Academia</i> , Amsterdam: Leiden University Press.
2.	Slager, Henk, 2011: <i>The Pleasure of Research</i> , Helsinki: Finnish Academy of Fine Arts.
3.	Michelkevičius Vytautas, 2016. Meninio tyrimo suvesti. Žinojimo kontūrais. VDA.
4.	Borgdorff, Henk, 2012: <i>The Conflict of the Faculties: Perspectives on Artistic Research and Academia</i> , Leiden: Leiden University Press.
5.	<i>Meninis tyrimas: teorijos ir praktikos</i> , sud. Vytautas Michelkevičius, <i>Acta Academiae Artium Vilnensis</i> , T. 79: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2015
6.	<i>Artists with PHDS: On the New Doctoral Degree in Studio Arts</i> , sud. James Elkins, New Academia Publishing, 2014.
7.	<i>Hannula, Mika; Juha Suoranta, Tere Vadén (eds.), 2014: Artistic research Methodology: Narrative, Power and the Public</i> , Peter Lang, New York.
8.	<i>Transpositions. Aesthetico-Epistemic Operators in Artistic Research 1</i> , Michael Schwab (Ed.), 2018

Papildoma literatūra / Additional literature:

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
1.	Wesseling, Janneke (ed.), 2011: <i>See it Again, Say it Again. The Artist as Researcher</i> , Amsterdam: Valiz.
2.	Elkins, James (ed.), 2012: <i>What Do Artists Know?</i> University Park, PA: Penn State University Press.

Eil.Nr.	Literatūros šaltinio pavadinimas
3.	Biggs, Michael; Henrik Karlsson (eds.), 2012: <i>The Routledge Companion to Research in the Arts</i> , London: Routledge.
4.	<i>The Artists Knowledge. Research at the Finnish Academy of Fine Arts</i> , sud. Jan Kaila ir Anna Herlin (2008), in: http://www.kuva.fi/attachments/the_artists_knowledge_2.pdf [žr.: 2010-12-10]
5.	O'Neill, Paul; Mick Wilson (eds.), 2015: <i>Curating Research</i> , London / Amsterdam: Open Editions / De Appel.
6.	Lyotard, Jean-Francois, 2010 (1979): <i>Postmodernus būvis: šiuolaikinį žinojimą aptariant</i> , vert. Marius Daškus, Vilnius: Baltos lankos.
7.	Freeman, John, 2010: <i>Blood Sweat and Theory: Research through Practice in Performance</i> , Faringdon, Oxon: Libri Publishing.
8.	Baladrán, Zbynek; Havránek Vit (eds.), 2011: <i>Atlas of Transformation</i> , Zurich: JRP Ringier.